

1. melléklet a 114/2013. (IV. 16.) Kormány rendelethez

Javaslat a

„Szélmalom”

települési értéktárba történő felvételéhez

Készítette:

Szabó Emese

Székkutas, 2016. március. 31

I. A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó személy/intézmény/szervezet/vállalkozás neve:
Szabó Emese
2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:
Név: Szabó Emese
E-mail cím: szaboemese13@gmail.com
Telefonszám: 06-20/233-1388

II. A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése

SZÉLMALOM

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása
 - agrár és élelmiszergazdaság
 - egészség és életmód
 - **épített környezet**
 - ipari és műszaki megoldások
 - kulturális örökség
 - sport
 - természeti környezet
 - turizmus
3. A nemzeti érték fellelhetőségének a helye
Székkutas,
4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik
 - **települési**
 - tájegységi
 - megyei
 - külhoni magyarság

5. A nemzeti érték rövid szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása

A malmot Szabó Sándor gazdálkodó építtette 1885-ben; ezt a dátumot az elkészült épület nagygerendájába is belevésték. Tulajdonosa után az 1950-es évekig, de az idősebbek még az utóbbi időben is, „Szabó-malomnak” nevezték. A XX. század elején a malom mellett bolt, műhely is működött, és különféle munkákra mesterembereket is lehetett fogadni. A malom épületében jött létre a 1892-ben a Pusztakutasi Olvasó Egylet (ezért azt sokáig „Szabó-malmi Olvasókörnek” is nevezték). Később a kör egy saját épületet hozott létre a szélmalom mellett, amely a társas összejöveteleknek is helyet adott. A Vásárhelykutasi Hangya Szövetkezet is tartotta közgyűléseit. A vörös téglából épült, vakolatlan szélmalom szerkezetét tekintve három kőjáratú (háromköves), holland típusú malom. Különlegessége, hogy a tetőszerkezet kialakításának köszönhetően, a vitorla fordítható (volt) a szél irányába. Önálló lisztszitával (selyemszita) is rendelkezett. 1945-ben, egy nagy vihar következtében a teljes vitorlarendszer megsemmisült, a tetőszerkezet megrongálódott. 1945 után 1950-ig motormalommá alakítva működött tovább, később az enyészeté lett.

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett

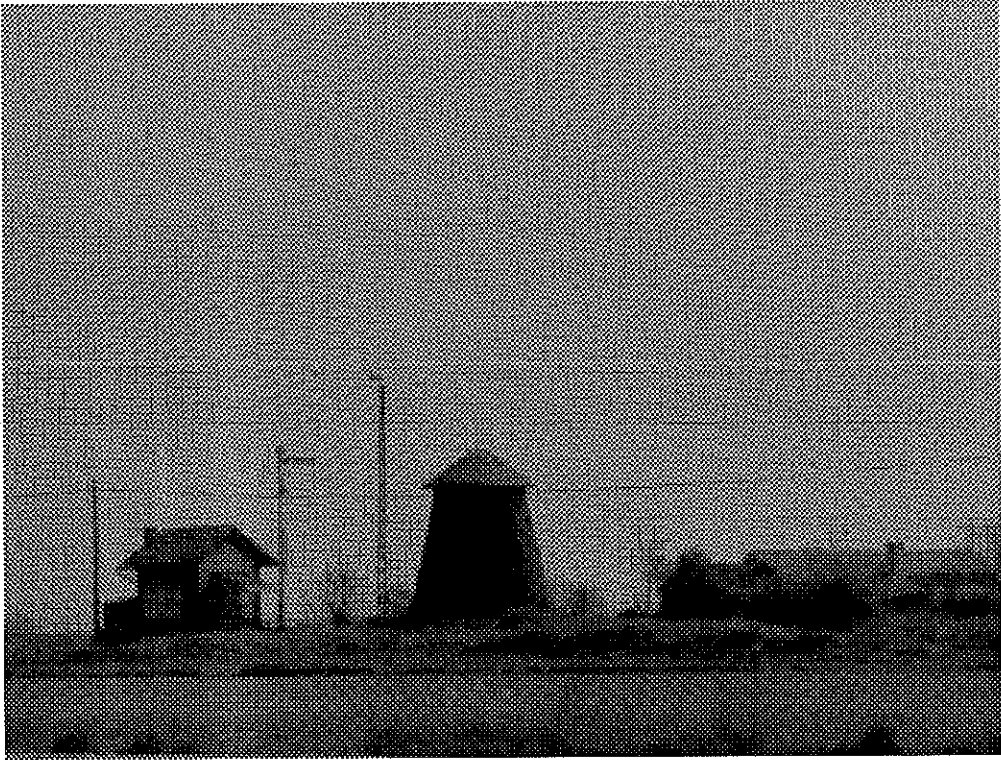
Napjainkra igen kevés szélmalom maradt meg eredeti állapotában az Alföldön. Ez a tény, valamint az épület múltbéli speciális, részben még fennmaradt (látható) funkciója, az épület életkora és sajátos konstrukciója (holland típusú szélmalom), valamint néprajzi értékei indokolják az értéktárba történő felvételt.

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információit megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)

- Vásárhelykutastól Székkutasig, Székkutas Község Önkormányzata, 2015.
- www.szekkutas.hu

III. MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális dokumentációja

Tárgy: Kérvény a „Szélmalom” Helyi Értéktárba történő felvételéhez

Tisztelt Értéktár Bizottság!

Tisztelt Képviselő Testület!

Székkutasi egyesületként évek óta figyelemmel kísérjük a település régi, „neves” épületeit, azok változását, amelyeket, tapasztalataink szerint az idelátogató vendégek is szívesen felkeresnek. Értesültünk továbbá arról is, hogy településünkön Értéktár Bizottság kezdte meg munkáját. A bizottság figyelmébe ajánljuk a megítélésünk szerint kiemelt, szívesen látogatott, nagyobb érdeklődéssel körülvett épített értéket, a szélmalmot.

A szélmalom egyike a település legrégebbi épületeinek; ma már igen kevés maradt meg belőle a Dél-Alföldön. Az idelátogató vendégek figyelmét ritkaságánál, különlegességénél fogva mindig magára vonja, azt szívesen felkeresik.

A Székkutasi Vendégvárók Egyesülete ezúton fordul kérelemmel az Értéktár Bizottsághoz és a tisztelt Képviselő Testülethez a „Szélmalom” Helyi Értéktárba történő felvétele ügyében.

A fenti szempontok figyelembe vételével, kérjük a tisztelt Értéktár Bizottság és a Képviselő Testület kedvező elbírálását!

Tisztelettel:

Kenéz Dalma

elnök

Székkutasi Vendégvárók Közhasznú Egyesülete

Székkutas, 2016. június 10.